

DEO OPTIMO MAXIMO VNI ET TRINO

VIRGINIQVE DEIPARÆ

ET SANCTO LVCÆ ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS VI. FEBRVARII,

M. CLAVDIO PERRAVLT Doctore Medico moderatore.

Ag. à repentina Timore Quartana curatio?

894

CORPVS humanum atq;issimis cum anima vinculis iungitur, hoc quoctunque se flebat, sequitur illa, ipsum etiam opifici sive morem gerens quælibet, ire non recusat: Hinc mens vix sana nisi in corpore sano, nec vllus animo fauicus, corpore valere potest: altera quippe pars alterius malo semper condolet, aut voluntatis particeps, illius felicitati gratulatur. Ne credas igitur animi morbos verbis magis quam herbis curari, aut corporis aegritudines, nunquam nisi corpori adhibitis remedii miteatere. Ecce ut Metus & tristitia derrido humoris melancholico minuitur, & ardens animi impotentia, bile quavis arte defterescere sedatur: sic prostratis corporis vires mens in bonam spem erecta susinet, ingenti gaudio dolor cedens euanscit, maniacorum & Tarantula affectus, dulci musices concentu mente delinitur, conquiescit.

SPIRITVS animæ & corporis vinculum, idem & vtriusque internuntius. Ex huius cumphantasia commercio, animi perturbationibus corporis commouetur, & aliquando tanto impetu, ut nonnullos Metus vehemens aut gaudium de medio fufulerit: dum spiritus temere concitari, humorum, quod ad opem ferendam secum adducunt, violento concursum natuum calorem obuiunt: aut iudicem imprudenter laetitientibus, viscerum arcis, caloris defitutis praefidis, immico mortis frigore occupantur. Hoc tenues, ut mulierularum animulæ pari possunt, quas gaudium sepius ut viros tristitia visa est extinxisse. At quibus robusto in corpore inconcussis mentis firmitas viger, quos melancholici humoris subtilis & acuta gruitas, ut prudentes & ingeniosi sic constantes efficit: illi & violentis animi perturbationibus raro & veniunt in vita discriben, cum corum calor & spiritus, densis inclusi sicciorum partium propugnaculis, non ita faciliter dissolui possint aut extingui: nonnunquam autem iuuantur plurimum, apud quos ira vehemens aut Timor repentinus, moru & spirituum ad interiora confluxu, languorem calorem augent & extitant.

HIS Quartana familiaris, affectus solâ ferè consumaciâ infamis, imò nonnullis optandus: quem non modò alterna quietis & laboris vices, sed longissimum intermissionis tempus, securum indicant. Causa illius & origo, sanguinis fex in venularum angustiis harren circa viles & in lenis potissimum fentinam coniecta: ubi dûm crassus & frigidus humor calorem putredine concepit, praecordia ut à suppositis ignibus effervescent, & vicerat quæ adatæ stimulis concurritur. Tunc natura, ut extraneo calori sive opponat, sanguinem & spiritus in penetralia conuocat, quemadmodum in Pauro, hinc vtrisque pallor, tremor, refrigeratio: Interim febrilis calor, natu conatus inanes spernens, quæ fugacis illius copiis, vniuerso corpore tandem potitur, donec sequendo consumatur, aut extinguitur obortu sudore, aut alia vacuatione cohabeatur: sed per eas quas natura concedit inducas, manentibus velut in statione prauorum humorum reliquis, & particularum quarundam quæ debilioris ad cum defecerunt, adminiculu, clâm alios humores trahit in viti confortium, vnde nouo naturam subinde prælio fatiget.

EI laboris quilibet studi opitulari, id vnum optare debet maximè, ut placida pacies componantur, ac tentare primum, si quæ contumacem ac morosum humoris demulcere valeat, si quæ vescidum & crassum incident & extenuent, frigidum excoquant, aut alii & vescæ ducunt referando, ponderosa colluicii deorsum viam apteriant. Proderunt tenuissimæ & nonnulli acrum ciborum, vini etiam moderatæ ac temperatæ vias, corporis exercitatio, animi quies, frequens & blanda catharsis. Verum cum maligimus humor & tenax, vix vñquam amicè potest adduci ut corpore cedat, maioriibus praefidis ciuicendus. Hinc vena sectio, quo continuæ & certaneæ febri magis debetur, non semper omittenda, quæ sicut & purgatio vel, etiam tempore paroxysmi vtilis esse potest: per seculis tamen naturæ viribus & confiis, quo sola molles aditus difficilis humor, & opportuna nouit tempora. Illa fursum partem illius deducere tentat, confert yomitum leuiter cire, non ebrietate turpiter, aut sibio perniciose. Si commodius per hemorrhoidas aut yteri ductus, sed lente moliatur, venis etiam urgentibus, inferiorum non Saluatella sectionem imperare: si conatu tandem aliquando felicior quam primis morbi temporibus, natuus calor inuenire accessione infusgit in humorum morbofficum, & illius aliquid rigore sivecutur & exprimat: aut & licebit animi motus, corpus non segnissimus quæ medicamenta commouentes, quod cunctantem nimis impetum magis promoueas, adiungere?

FEBRIS licet vñicum ferè mortis celum, quo mille morborum variis modis saueriūm furore nullum a commodiatis, non raro tamen visa est periclitanti nature salutarem opem tulisse, quæ oppresstæ ac humor frigido partibus, ac penè iam spiritibus extintis auxiliari opportunit, nimicus licet, ignis afulit. Sic Timor sine quo malum omne leuit, & mors inaspicabilis, cuius afflatus voluptum flos omnis marcefit, rerum forder nitor, non semper tamen noxius aut inuicilis est: alii solutionem excretoris vi magis quam retentoris imbecillitate moluntur, calore geminato lingulatum cohierit, paralyticum plurisque alios affectus profligat, in quos ingenti tumultu, summoque & ultimo conatu derepente natuus calor collectus spiritibus impetum facit, vincula sua solvit: nec iam tremor occupat artus, sed iis tremore detentus aut resolutus pedibus aliquando Timor addidit alas, non vox fauicis harret, sed eam naturali virtutio interceptum restituit, ingenio acumen redit & præcordia virtus. En Melancholici humor Quartana fomes, quem tristitia, quæ tentus Timor est, ignauo frigore produxit, Metus vehemens calorem conuocatur ac dissipatur: Dùm sanguine & spiritibus intus citissime coactis, motu illum quem inuenire paroxysmo natura tantum inchoat, ipse perficit: illaque ad integrum humoris morbum efficiens expulsionem, quam sponte numquam erat suscepura, vi & timore compellitur.

341

Ergo à repentina Timore Quartana curatio.

Proponebat Lutetia IOANNES LE PREVOST Viriensis. A. R. S. H. M. DC. XLII.

DOMINI DOCTORES DISPVVTATVRI.

M. Tussanus Fontaine.

M. Ioannes de Monstrail.

M. Franciscus Pajor.

M. Florimondus Langlois.

M. Claudio le Vasseur.

M. Dionysius Ionquet.

M. Carolus Guillemeau Med. Reg. Ordin.

M. Iacobus Iouin.

M. Petrus Sauare.